

Frafall – Del 4.

5. Evig trygghet.

Vi kan ikke tale om frafall uten å komme inn på den læren som ofte kalles ”en gang frelst – alltid frelst”. Tilhengerne av denne lære bruker forresten ofte en annen betegnelse: ”Den evige trygghet”.

La oss først si at disse troende har mange gode sider ved sin forkynnelse. De har ofte dyp innsikt i Guds ord på flere områder og har mye å gi tilhørerne. Men på dette punkt vi taler om her, kan vi ikke følge dem. Hovedstrømmen i den lutherske kirke har heller ikke fulgt deres linje her.

Vanligvis forbinder vi læren om ”evig trygghet” med bevegelsen ”Plymouth-brødrene”, også kalt ”brødrene” og ”darbyister”. Det siste navnet har de fått etter sin mest kjente læremester, John Nelson Darby (1800-1882). Det er flere greiner av denne bevegelsen, noen er ”åpne” og andre ”lukket”. De siste er de strengeste på noen områder.

En læresetning i denne bevegelsen er blitt uttrykt slik: Hvis et menneske en gang er blitt omvendt, gjenfødt av Gud og slik virkelig er frelst, kan det menneske ikke falle fra og gå fortapt. Noen blir det uttalt og skrevet med andre ord og uttrykk. Men det sies så klart i mange bøker og skrifter, også på norsk, at det kan ikke misforstås. Det kommer også fram i mange prekener.

Bibelsitater som omtaler frafall, blir omtolket etter et bestemt mønster, som vi skal se på senere. Vi skal også ta fram noen skriftsteder som ofte blir brukt som ”bevis” for læren om ”den evige trygghet”.

Noen predikanter og skribenter kan stå som eksempler her:

H. A. Ironside

Han døde i 1951 og var kanskje en av de mest berømte ”lærefedre” i første halvdel av 1900-tallet. Han talte f. eks. om dette emnet i Chicago 24. april 1934. Talen er utgitt som brosjyre under tittelen: ”Den troendes evige trygghet”. Når en tale blir utgitt i skriftlig form som her, er det uttrykk for at emnet er viktig og bør publiseres for et større publikum.

I talen sier Ironside bl. a.: ”Når vi taler om den troendes evige trygghet, mener vi *at når en synder er blitt født på nytt ved Ordet og hans Ånd*, i samme øyeblikk som han mottar et nytt liv og en ny natur, er blitt delaktig i guddommelig natur, når han er blitt rettferdiggjort fra enhver anklage innfor Gud, *så er det absolutt umulig at det menneske noen gang igjen skulle bli en fortapt sjel*”(uthevet her. Norsk utgave s. 5).

Ingen kan misforstå dette. Her sier han at en sann kristen ikke kan falle fra Gud og gå fortapt. Dette er et fremmedelement i norsk kristenliv og bør ikke få mer innpass.

R. E. Harlow

Dette er en annen av deres lærere, og han ga ut et bibelstudiekurs i 1968, ved navn ”Basic Bible Doctrines”. I denne kortfattede tros lære sier han under avsnittet om frelsen følgende: ”En av de mest beroligende læresetninger i NT, som dessverre ikke blir talt om endog av ærlige og oppriktige

kristne, er læren om at når et menneske en gang er blitt frelst, *kan han aldri mer gå fortapt* (understreket her). Dette kalles ”de helliges utholdenhet” eller mer alminnelig ”evig sikkerhet”. Å vite at man er frelst *nå* er *visshet*; å vite at man er frelst *for alltid*, er sikkerhet” (s. 145).

Denne distinksjonen er ganske vanlig. Vissheten er et slags første trinn på veien. Et høyere og mer fullkomment stadium er sikkerheten. Den inntreer når man innser at Gud allerede nå har plassert oss i himmelen. ”Vi er allerede i himmelen,” som en forkynner sa.

Arthur W. Pink

Har i virkeligheten den samme lære. Blant hans mange gode bøker står ”Eternal Security” i en særklasse. Selv om han der forsikrer oss om at han ikke har noen ”sympati med den nakne og ukvalifiserte erklæring ”engang frelst alltid frelst” (s. 11), kommer han til det motsatte resultat senere. Han sier om den evige sikkerhets natur (s. 29): ”Hva Skriften lærer er at det har aldri vært og aldri vil bli noe slikt som et totalt og endelig frafall hos en som virkelig har omvendt seg og hatt tillit til Kristus.”

Med ”et totalt og endelig frafall” kan her ikke bety noe annet enn det å fall fra Kristus og gå fortapt når det dør. Men en slik lære kan ikke underbygges med Skriften.

John L. Bray

Er en annen som utvetydig forfekter denne lære i USA. Han sier frimodig: ”Jeg er fast overbevist om at Guds ord lærer at når et menneske en gang er blitt frelst, vil han forbli frelst for alltid – at han ikke behøver å ha noen frykt for å miste den evige frelse som Gud gir ham” (Once saved, always safe, s. 1.). Og det er nettopp den siste setning her som gjør at vi ikke kan la en slik lære gå upåttalt. Gud vil ikke at vi skal frykte. Evangeliet trøster oss tvert om med all god trøst. Men **den** frykt skal ligge i oss så lenge vårt hjerte slår her på jorden: Vi kan, ved Satans list, komme bort fra Gud og gå fortapt. Jfr. Jer. 32, 40.

Med disse sitatene kan vi slå fast at en del kristne fullt og helt og fast tror at frafall er umulig. Noen av oss tror at denne forkynnelse kan bli farlig for vekkelseskristendommen og misjonsarbeidet. Når troen ikke lenger er en kjempende tro, blir den lett selvtilfreds og egoistisk.

Og selv om vi ikke tenker på mulige *følger* av en slik forkynnelse, tror vi den er ubibelsk, slik vi har forsøkt å vise i det foregående. (Merk at jeg ikke her taler om disse predikantenes *personlige gudstro*. Det er ikke vårt ansvar å bedømme det. Det gjør Gud i sin tid.)

Hvilke *grunner* og bibelord anfører så tilhengerne av denne lære for sitt syn?

Bibelen blir flittig brukt til støtte. Et godt stykke på vei kan vi være enig i tolkingen av dem. Denne gruppe kristne har utvilsomt funnet et viktig poeng når det gjelder talen om de troende *trygghet i Gud*. Denne side ved troslivet er nok for lite kjent for mange kristne. Det vi reager er på er to ting: Først **konklusjonene** de drar av mange ”gode” bibelord, og det vi vil kalle *omtolkinger* av andre bibelord.

Først litt om *konklusjonene*.

Når Bibelen taler om visshet og trygghet for Guds barn, blir det av noen framstilt som ubetinget i den forstand at det vil skje automatisk. Begrepet (ordet) nåde brukes i denne forbindelse. På samme måte som vi blir frelst betingelsesløst av nåde for Jesu skyld, skal vi også bli bevart av nåde. Gud skal gjøre det uavhengig av oss. Gud har sluttet å regne med oss i alle ting, sier de.

Rett forstått kan dette være bibelsk, og en vidunderlig sannhet for sjelen. Vi skal ikke ta noe bort fra det. Men man overser en viktig sak. Selv den betingelsesløse nåde har en forutsetning. Vi ”må” bekjenne synden og ta imot nåde. Den bevarende nåde er også slik. Gud bevarer oss uforskyldt, men det forutsetter at vi følger ham og ikke med vilje forlater vår frelser.

Det andre vi skal nevne er det vi kaller omtolking av bibelvers. En gjennomgangstone er dette: Alle vers som taler om frafalne i Bibelen, blir tolket (forstått) slik: Disse menneskene har aldri vært frelst, men var bare navnkristne. Og Kristus har aldri lovet å bevare dem!

En annen måte å bruke enkelte bibelvers på er å fremheve forskjellen mellom vårt samfunn med Jesus og vår forening med ham. På engelsk brukes ordene: communion og union. Det forstås de slik: Når vi blir frelst (gjenfødt), blir vi forenet med Kristus, og det kan aldri brytes eller oppløses. Når de kristne synder (for det gjør de), blir ikke foreningen med Jesus brudt, bare vårt samfunn med ham blir forstyrret. Med samfunn forstås man her at vår kjærlighet til Gud kan bli kald og sløv. Men om den sløvner, brytes altså ikke forbindelsen med Kristus. Den blir der alltid – av nåde. Og der handler Gud suverent.

Her er det også på sin plass å nevne ordene ”stilling” og ”tilstand”. Rett forstått kan de klargjøre vårt forhold til Gud. Men blir de ikke nøye forklart, kan de lett tas til inntekt for den læren vi omtaler her.

Vår stilling er det vi er for Gud. Vår tilstand er det vi føler og opplever i troslivet. Nå er det slik at vårt følelsesliv ikke kan påvirke vår stilling hos Gud. Det står fast. Men det kan vår synd! Blir ikke den gjort opp, vil den bryte forbindelsen med Gud. Det er syndens natur. Og det må vi alltid få klart fram i forkynnelse og vitnesbyrd.

6. Argumenter for ”evig-frelst-læren”

Vi skal nå forsøke å samle noen argumenter som blir brukt til støtte for læren om at når vi en gang er blitt frelst, kan vi ikke falle fra og gå fortapt.

a) Forsoningen

Læren bygger på en spesiell tolking av forsoningen. Den er så fullkommen at ingen som tar imot den, **kan** miste den. Her henviser en ofte til Hebreerbrevet som setter Jesu offer i kontrast til jødernes mange ofringer i tabernaklet og senere templet. Jesu offer gjelder våre framtidige synder så vel som våre gamle. Jesus har **for alltid** gjort oss fullkomne. Hebr. 10, 14. Det betyr ingen ting om vi er trofaste eller ikke. ”Vi er evig frelst fordi Kristi offer forblir,” sier Ironside.

Her er noe rett. Forsoningen gjelder alle mennesker og alle synder. Det er også luthersk bibelforståelse. Men synden må bekjennes for Gud, eller blir den ikke tilgitt. Legg merke til at 1. Joh. 1, 7-9 er skrevet til frelste mennesker. Ingen kommer til himmelen med utilgitte synder.

En annen sak er at læren om den evige trygghet egentlig bygger på en reformert (kalvinsk) forsoningslære som for en del går tilbake til kirkefaderen Augustin. Da Jesus døde, sier de, ble han en soning for de utvalgte, de som kom til å ta imot frelsen, men ikke for verden. Og de som Jesus døde for, de vil bli frelst. Men Skriften lærer at Jesus døde for hele *verden*. Jeg tror ikke darbyistene lærer denne utvelgelseslæren som Calvin hadde. Men de bruker konklusjonen, nemlig at de som tar imot frelsen, er sikret evig frelse uten hensyn til hva de gjør senere. Og de som faller fra og går bort fra frelsen, har aldri vært rett frelst.

b) Barneforholdet

Hvis vi nå spør hva som skjer når en troende synder, blir svaret at Gud da må refse og tukte oss for synden. Men *barneforholdet* blir ikke forandret. Gud er vår far selv om vi synder og sårer ham.

Det er rett at Gud tukter oss og at han er vår Far. Ingen som kommer til ham, vil bli støtt ut. Men vi må komme! Og det betyr å bekjenne våre synder. **Da** tilgir han. Dette er et så viktig punkt i gudslivet at vi gjenta det mange ganger i forkynnelsen.

Jesus støter ingen bort. Det kan vi være visse om. Det skal vi få hvile i. Men saken er den at hvis vi blir i vår synd, da går vi selv bort fra Frelseren. Da er vi lik den yngste sønnen som forlot farshuset, Luk. 15. I det fremmede land var han forlapt.

c) Åndens gjerning

En tredje grunn for å tale om sikkerhet er Åndens gjerning. Han gir aldri opp. Han begynte – og han vil fortsette og fullføre sin gode gjerning. Fil. 1, 6. Han har makt nok til å bøye vår vilje som troende.

Her glemmer man at menneskene må **la seg** frelse og **la seg** bøye. Den hellige Ånd er nok allmektig slik Gud er det. Men han tvinger ingen inn i sitt rike. Ånden gjør sitt ytterste for å berge oss til himmelen. Han lokker, kaller og tukter oss for å få oss til sannhets erkjennelse. Det vil vi takke ham for. Men der en kristen fortsetter i sin synd uten å erkjenne og bekjenne, der kan Ånden ikke tvinge. Han fortsetter å kalle så lenge nådetiden varer. Men det er menneskets ansvar å stanse, høre og lyde Åndens kall. Og det har ingen ting med lovgjeringer å gjøre.

D) Andre uttrykk.

Vi står noen ganger i fare for å presse enkelte bibelvers eller uttrykk i et vers for langt. Som kjent kan da få en tekst til si mye. Derfor skal vi være forsiktige med det. To vers i Joh. 10 er slike ord. Der kommer uttrykkene: Ingen skal rive dem ut av min hånd, og: Ingen kan rive dem ut av min fars hånd, v. 28-29. Det er gode ord, som vi skal gi til mennesker i nød og som sliter med sitt Gudsforhold.

Her må vi spørre: Hvem er dette sagt til? Det sier v. 27 klart: Det er Jesu får, de som tilhører ham. Og de hører Jesu røst, og de følger Jesus. Disse menneskene har de største løfter. Vi kan godt si det slik: Så lenge de følger Jesus, eier de løftene. Men det er dessverre slik at ikke alle som begynte på himmelsveien, fortsetter å følge Jesus. De forlater ham. Da har de heller ikke disse løftene. Skal de få dem igjen, må de omvende seg og ta imot frelsen.

Det ser vi tydelig i Israels folk både under ørkenvandringen og senere i Kana'an. Gud var god mot sitt folk. Men de sviktet ofte. Hva gjorde Herren deres Gud da? To ting: Han slo noen ned slik at de døde. Det var ofte lederne og de verste. Dernest sendte han profeter, og de kalte folket frafalne. De

fikk klare ord om å omvende seg hvis de fortsatt skulle være hans barn. Og det er skjedd som forbilde og til lærdom for oss i den nye pakt, f. eks. 1. Kor. 10. Gud fant ikke behag i de fleste, v. 5. Og den som Gud ikke har behag i, er ikke frelst. Slik er det også i den nye pakt, v. 6 og 11.

Så vil vi ta lærdom av dette. Det var godt om det norske kristenfolk husket H. A Brorsons salme: Stå fast, min sjel, stå fast i Herrens kriger. I ett vers står det slik:

*Begynt er ikke endt,
det må du vite!
Du som har Jesu kjent,
bli ved å stride.
Alt hva ditt hjerte vil
fra himlen vende,
skal overvinnes til
din tid tar ende.*